

MAKRO GÖRÜŞ

Sanayi Üretimi

Mayıs 2021

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

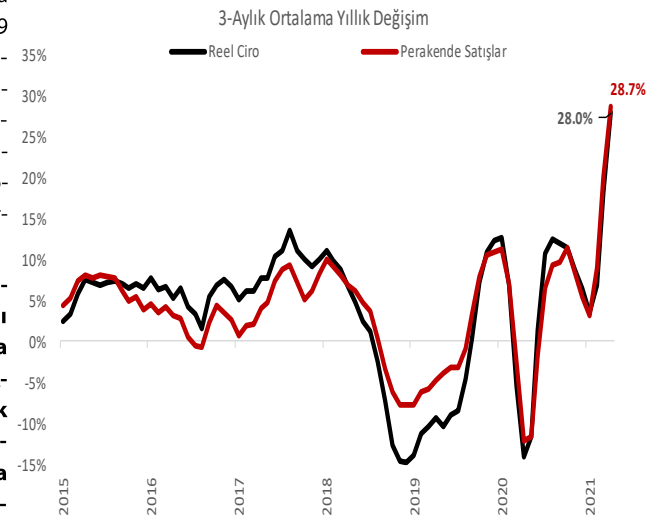
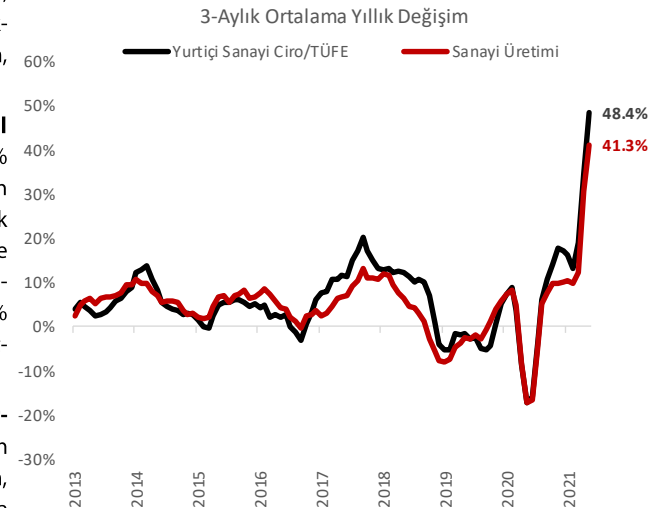
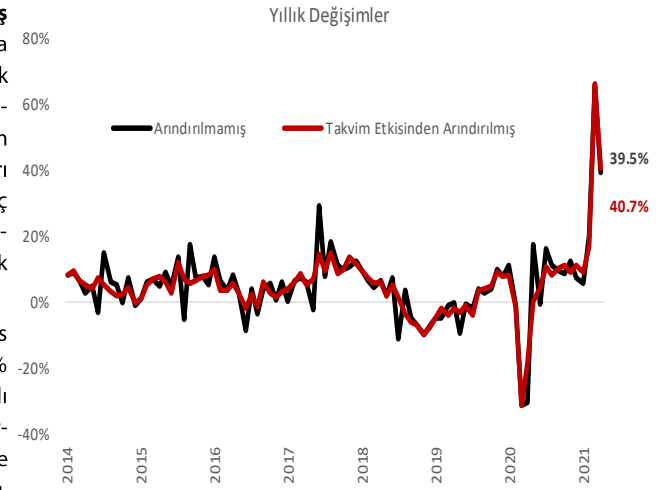
Sanayi üretimi Mayıs'ta aylık bazda artarken, baz etkisi nedeniyle yıllık bazda artış hızı yavaşladı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre, Mayıs ayında üretim bir önceki aya kıyasla toplam sanayide %1,3, imalat sanayinde %1,1 arttı. Yıllık bazda takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi üretiminde %40,7, imalat sanayi üretiminde %42,8 oranında büyüme kaydedildi. Arındırılmamış veriler ise yıllık bazda toplam sanayide %39,5, imalat sanayinde %41,3'lük büyümeye işaret etti. Yıllık büyüme oranları Mayıs ayında bir önceki aydaki seviyelerine göre daha yavaş bir tempoya işaret etse de üç aylık ortalamalar sanayi üretiminin gücünü koruduğuna işaret ediyorlar. Ayrıca momentum göstergeleri Mayıs'ta toparlanma gösterdi. Mevsimsel etkilerden arındırılmış üç aylık ortalama üretim göstergelerindeki aylık artış Nisan'daki %0,1'den %0,4'e yükseldi.

Bu dönemde geniş ekonomik sınıflandırmada ayrıışan bir tablo ortaya çıktı. Mayıs ayında bir önceki aya göre sermaye malı üretimi %2,1, dayanıklı tüketim malı üretimi %1,0 daraldı. Öte yandan, aynı dönemde ara malı üretimi %3,9, dayanıksız tüketim malı üretimi %0,7 ve enerji üretimi %0,2 arttı. Bu ayrışma Mayıs itibarıyla momentum göstergelerinde de gözlendi. Dayanıklı tüketim malı üretiminin momentum göstergesinde daralma Mayıs'ta derinleşirken, sermaye malı üretimi yeniden ivme kaybetti. Ara malı, enerji ve dayanıksız tüketim malı üretiminde sınırlı iyileşme yaşandı. Teknoloji yoğunluklarına göre bakıldığında ise yüksek teknolojililerde üretim aylık bazda %7,1 azalırken, diğerlerinde değişen oranlarda artışlar yaşandı.

Pek çok faaliyet kolunda aylık bazda büyüme yaşanırken, bazı faaliyetler küresel tedarik süreçlerindeki aksaklıkları yansıttı. Mayıs'ta aylık bazda en hızlı üretim artışı %10,4 ile bütün ürünleri imalatında yaşanırken, bunu %6,5 oranla kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı izledi. Öte yandan, en sert daralma %17,6 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında yaşanırken, ardından %6,7'lik küçülme ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı geldi. Deri ürünleri imalatı aylık bazda %4,6 azalırken, motorlu kara taşıtları üretiminde %4,2 gerileme yaşandı. Mayıs'ta faaliyet kollarının sadece %29'unda üretim aylık bazda daralırken, yıllık bazda büyüme sadece bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gözlendi.

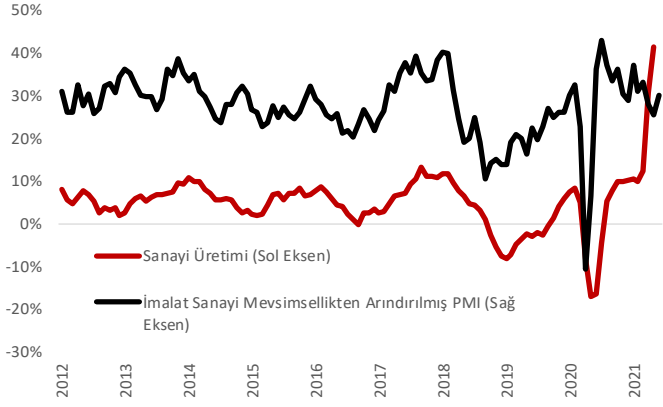
Aylık açıklanan diğer aktivite göstergelerinde yıllık bazda yüksek artışlar yaşanırken, aydan aya performanslarda ayrışma gözlendi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre Mayıs'ta perakende satışlar bir önceki aya kıyasla %6,1 azalırken, geçen yılın aynı dönemindeki seviyesinin %27,0 üzerinde gerçekleşti. Mayıs'ta kısıtlama tedbirlerinin etkisiyle posta veya internet üzerinden harcamalar bir önceki aya göre %3,9 artarken, gıda, içecek ve tütünde aylık bazda %6,1 azalış gerçekleşti. Diğer harcama gruplarında ise yıllık bazda kaydedilen yüksek oranlı artışlara karşın aylık bazda belirgin düşüşler gözlendi. Bununla birlikte, Mayıs'ta toplam ciro endeksi bir önceki aya göre %3,3 artarken, yıllık bazda %78,4 nominal büyümeye işaret etti. İktisadi faaliyet kollarına bakıldığında aylık bazda sanayide ciro %4,9 artarken, inşaat ciro artışı %6,0'ı buldu. Aynı dönemde hizmetlerdeki ve ticaretteki ciro artışları sırasıyla %1,5 ve %2,4 seviyesinde gerçekleşti.

Baz etkisi ile ekonomik aktiviteye dair göstergelerin yıllık değişimlerinde yavaşlama gözlenirken, Mayıs ayı verilerinin detayları ayrıışan bir tablo ortaya koydu. Bazı faaliyetlerde öne çekilen talebin desteği ile ivmelenme yaşanırken, bazılarında küresel tedarik süreçlerindeki gelişmelerin etkisi sürdü. Haziran ayına ilişkin yüksek frekanslı veriler iktisadi faaliyet kollarındaki ayrışmaya rağmen genel olarak ekonomideki yavaşlamanın sınırlı kaldığını gösteriyor. Önümüzdeki dönemde finansal koşullarda devam eden sıkılık nedeniyle iç talepteki yavaşlamanın daha belirgin hale gelebileceğini, dış talebin ise aşağı yönlü riskleri kısmen dengeleyebileceğini değerlendiriyoruz.

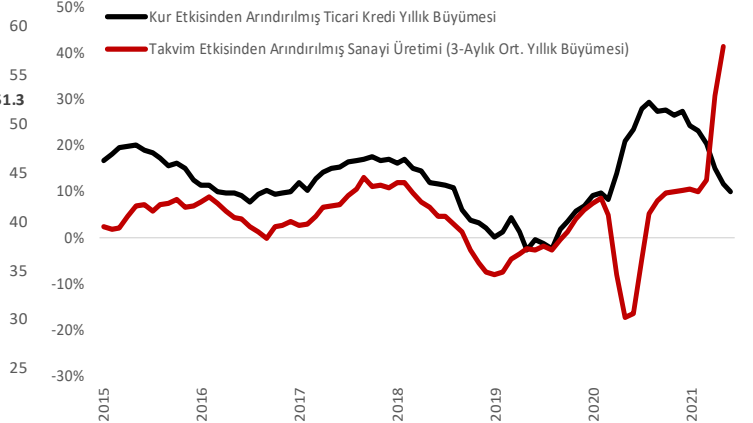

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

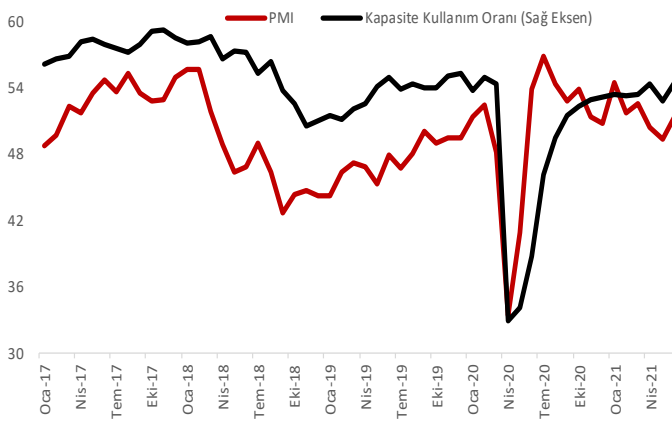
Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretimi Yıllık Büyümesi ve İmalat Sanayi PMI (3-Aylık Ortalamalar)

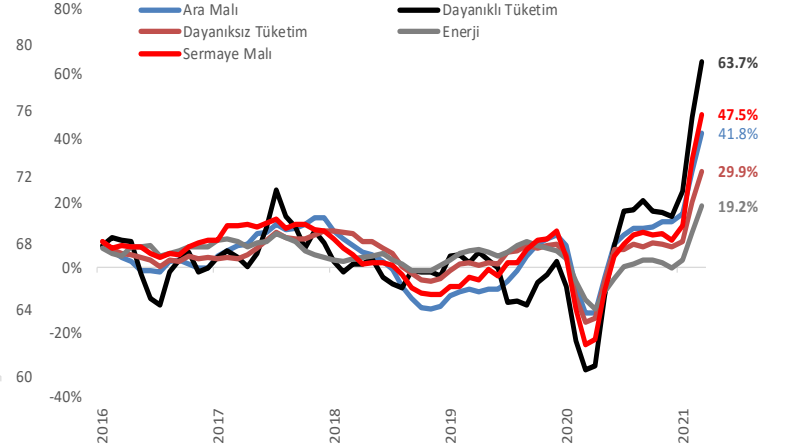
Ticari Krediler ve Sanayi Üretimi

İmalat Sanayi PMI ve Kapasite Kullanım Oranı (Mev. Ard.)

3 Aylık Ortalama Yıllık Değişimler

Kaynak: TÜİK, Reuters, TCMB, BDDK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mayıs	Yıllık Değişim (%)	Yıllık Değişime Katkı (%)	Aylık Değişim (%)	Aylık Değişime Katkı (%)
Sanayi üretimi	40.7	40.7	1.3	1.3
Madencilik ve taşocaklığı	33.4	1.8	8.4	0.4
İmalat sanayi	42.8	37.1	1.1	1.0
Elektrik, gaz, buhar	20.9	1.8	-0.7	-0.1
Ara malı	48.9	20.0	3.9	1.6
Dayanıklı tüketim malı	66.0	2.8	-1.0	-0.1
Dayanıksız tüketim malı	31.8	8.2	0.7	0.2
Enerji	22.3	2.4	0.2	0.0
Sermaye malı	40.1	7.3	-2.1	-0.4
Düşük teknoloji	42.1	17.5	1.2	0.5
Orta-düşük teknoloji	47.1	13.2	3.6	1.0
Orta-yüksek teknoloji	46.9	11.2	0.2	0.0
Yüksek teknoloji	14.6	0.9	-7.1	-0.4
İmalat Sanayi Alt Sektörleri				
Gıda	11.9	1.8	0.7	0.1
İçecek	24.5	0.2	0.1	0.0
Tütün ürünleri	5.7	0.0	10.4	0.0
Tekstil	70.6	6.7	0.8	0.1
Giyim	81.3	4.3	2.3	0.2
Deri	47.3	0.6	-4.6	-0.1
Ağaç, ağaç ve mantar ürünleri	53.6	0.7	4.2	0.1
Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	17.2	0.7	6.5	0.2
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	42.5	0.4	-1.9	0.0
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	19.9	0.2	-6.7	-0.1
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	39.8	2.5	2.6	0.2
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	14.7	0.3	2.4	0.0
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	41.1	2.1	-1.2	-0.1
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	50.2	2.9	3.6	0.2
Ana Metal Sanayi	50.2	3.0	5.4	0.3
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı,	55.3	4.1	3.7	0.3
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	-2.2	0.0	-17.6	-0.5
Elektrikli teçhizat imalatı	60.9	2.7	1.1	0.1
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	62.5	3.1	1.0	0.1
Motorlu kara taşıtı	46.0	2.4	-4.2	-0.3
Diğer ulaşım araçları	54.5	1.2	7.4	0.2
Mobilya imalatı	63.4	1.6	-0.7	0.0
Diğer imalat	21.3	0.4	2.0	0.0
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	41.3	1.0	4.3	0.1

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

